

ทิศทาง **Digital Economy** ทิศทาง **Digital Government** สำหรับประเทศไทย

กษิติธร ภูภราดัย

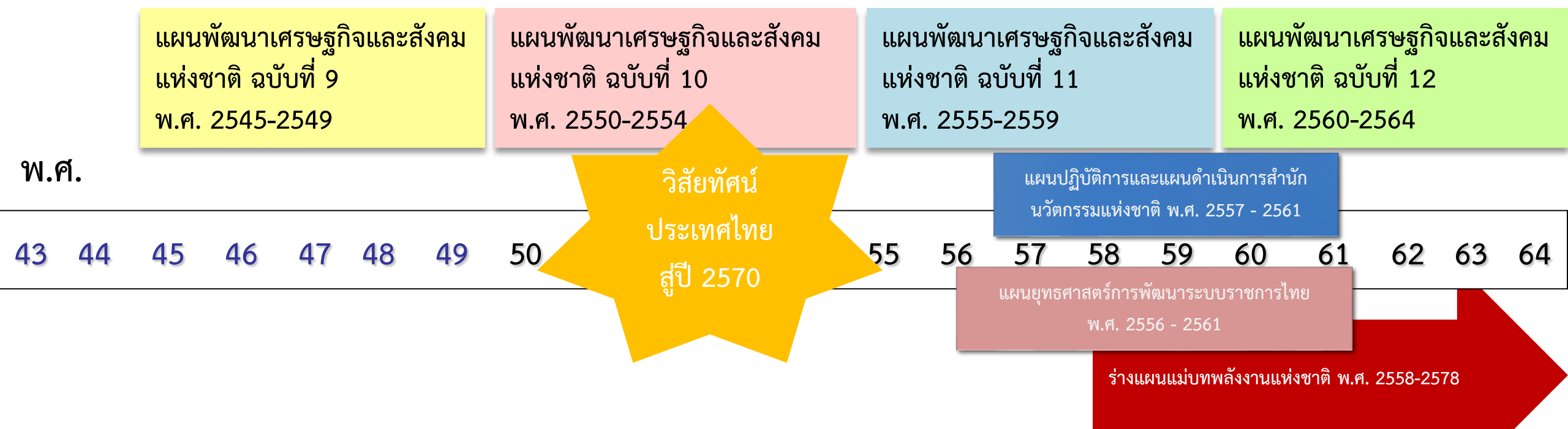
ผู้อำนวยการฝ่ายอาวุโส ฝ่ายวิจัยนโยบาย

สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ

6 กรกฎาคม 2558

ความเชื่อมโยง ระหว่างกรอบนโยบาย ICT

แผนแม่บท ICT ของประเทศไทย และแผนระดับชาติต่างๆ

เศรษฐกิจดิจิทัลเป็นหนึ่งในนโยบายการเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ

ข้อ ๖.๑๘ ส่งเสริมภาคเศรษฐกิจดิจิทัลและวางรากฐานของเศรษฐกิจดิจิทัลให้เริ่มขับเคลื่อนได้อย่างจริงจัง ซึ่งจะช่วยให้ทุกภาคเศรษฐกิจก้าวหน้าไปได้ทันโลกและสามารถแข่งขันในโลกสมัยใหม่ได้ ซึ่งหมายรวมถึงการผลิตและการค้าผลิตภัณฑ์ดิจิทัลโดยตรง ทั้งผลิตภัณฑ์ฮาร์ดแวร์ ผลิตภัณฑ์ซอฟต์แวร์ อุปกรณ์สื่อสารดิจิทัล อุปกรณ์โทรคมนาคมดิจิทัล และการใช้ดิจิทัลรองรับการให้บริการของภาคธุรกิจการเงินและธุรกิจบริการอื่นๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ภาคสื่อสารและบันเทิง ตลอดจนการใช้ดิจิทัลรองรับการผลิตสินค้าอุตสาหกรรม และการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ปรับปรุงบทบาทและภารกิจของหน่วยงานที่รับผิดชอบ โดยตรงให้ดูแลและผลักดันงานสำคัญของประเทศชาติในเรื่องนี้ และจะจัดให้มีคณะกรรมการระดับชาติ เพื่อขับเคลื่อนเรื่องนี้อย่างจริงจัง

ที่มา: นโยบายรัฐบาล พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา แลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ๑๐ กันยายน พ.ศ.๒๕๕๗

ตัวอย่างนิยาม – ความสัมพันธ์ระหว่าง “Digital Economy” และ “ICT”

The digital economy is the result of the **transformational effects** of new General-Purpose Technologies (GPT) in the fields of information and communication. It has impacted all the sectors of the **economy and social activities**, for instance: retail, transports, financial services, manufacturing, education, healthcare, media and so on. It has implications much **beyond the Information and Communication Technology (ICT) sector**. In addition, the internet is empowering people in a new and different way to **create and share their ideas, giving rise to new content, entrepreneurs and markets.**

*European Commission. Working Paper:
Digital Economy - Facts & Figures*

The global **network of economic and social activities that are enabled by information and communications technologies**, such as the internet, mobile and sensor networks.

Australia - National Digital Economy Strategy

The DAE (Digital Agenda for Europe in 2010) emphasized **the influence digital technologies** were having on jobs and growth, noting that the internet is empowering people to create and share their ideas, giving rise to new content, entrepreneurs and markets.

Innovation

Keystone

Digital Economy Digital Society

1

มีใช้

ชาวบ้านในพื้นที่ห่างไกล
มีสมาร์ตโฟนใช้ อินเทอร์เน็ตเข้าถึง

2

ใช้เป็น

ค้นหาข้อมูลทาง
อินเทอร์เน็ตได้
ใช้สมาร์ตโฟนถ่ายรูปเป็น
ใช้ App ปรับแต่งภาพ
ให้ดูสวยงาม

3

แก้ปัญหาได้

สร้างเว็บไซต์เพื่อ
ประชาสัมพันธ์ให้คน
ได้รู้จักวัฒนธรรมและ
ความสวยงามของท้องถิ่น

4

เกิดนวัตกรรม

ระบบค้นหาบ้านพักทั่วโลกซึ่ง
ใครก็สามารถเปิดบ้านเป็นที่พัก
ให้คนจากทั่วโลกจองมาพักได้

- เป็นช่องทางประชาสัมพันธ์ที่
เข้าถึงนักท่องเที่ยวทั่วโลก
- ได้เผยแพร่ เรียนรู้และแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม
และภาษา กับนักท่องเที่ยวที่มาพัก
- ประชาชนสร้างรายได้จากทรัพยากร
และวิถีชีวิตที่มีอยู่

หลักการในการขับเคลื่อนนโยบายเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล

เอกชน
รัฐสนับสนุน

กรรมการ
ระดับชาติ

ขับเคลื่อน
ไปด้วยกัน

คุ้มครอง
ป้องกัน

มีองค์กร
ส่งเสริม

1. ภาคเอกชนจะต้องเป็นผู้นำการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและสังคม รัฐเป็นผู้อำนวยความสะดวก (facilitator) และส่งเสริมสนับสนุน (promoter) โดยการสร้างแรงจูงใจแก่เอกชน อย่างเป็นระบบ และปรับปรุงประสิทธิภาพของภาครัฐเอง ด้วยดิจิทัล ให้โปร่งใส และลดคอร์รัปชัน
2. มีคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ที่ชี้นำทิศทางของการพัฒนาให้แก่หน่วยงานทั้งภาคเอกชนและภาครัฐ และกำหนดนโยบายสนับสนุนด้านการสร้างแรงจูงใจ (Incentive) นวัตกรรม (Innovation) จัดตลาด ให้แก่เอกชน เพื่อร่วมกันสร้างเศรษฐกิจไทยให้เข้มแข็ง และพัฒนาคนไทยที่มีความสามารถ
3. นโยบายเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล กำหนดแนวทางการพัฒนาประเทศบนพื้นฐานของการพัฒนาและใช้ประโยชน์ จากเทคโนโลยีดิจิทัล ร่วมกันอย่างมีเอกภาพ ที่ต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจ ของหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ทุกภาคส่วน ในการขับเคลื่อนให้เกิดสัมฤทธิ์ผล
4. รัฐจะกำกับดูแลระบบเทคโนโลยีและสารสนเทศ ให้มีธรรมาภิบาลเข้มและความมั่นคงปลอดภัย รวมทั้งต้องมีการคุ้มครองผู้บริโภคและข้อมูลส่วนบุคคล เพื่อไม่ให้มีการละเมิดกัน
5. รัฐจะปรับปรุงบทบาท อำนาจหน้าที่ และแนวทางการลงทุนในองค์กรที่เกี่ยวข้อง เช่น องค์กรส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล ส่งเสริมธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ และรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ และการกำกับดูแลกิจการโทรคมนาคมที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เป็นองคาพยพของการทำงานเกี่ยวกับเศรษฐกิจดิจิทัลที่เสริมซึ่งกันและกัน

การตรากฎหมายรองรับนโยบายเศรษฐกิจดิจิทัล

รายชื่อกฎหมายที่ปรับปรุง

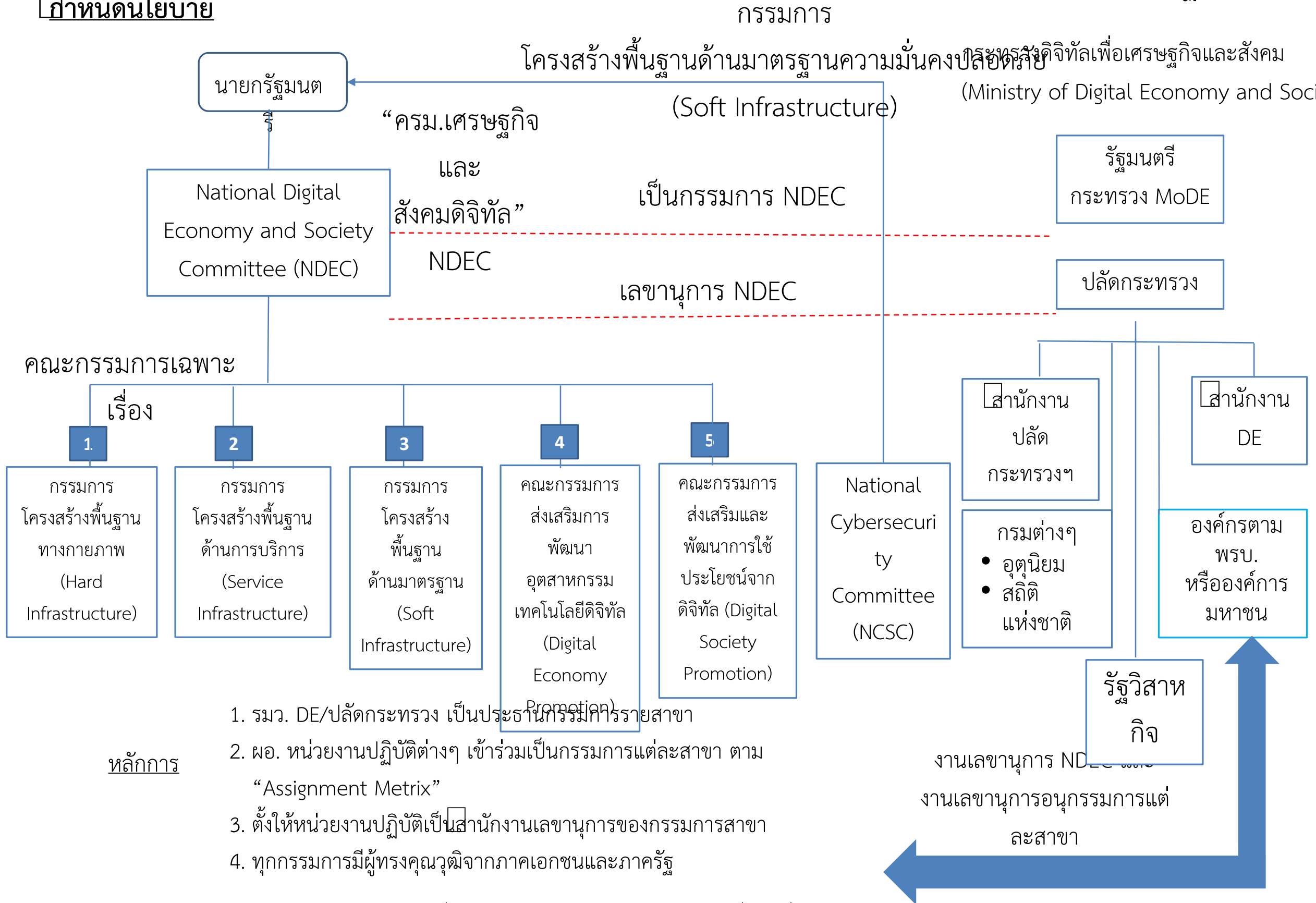
1. (ร่าง) พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่) พ.ศ.
2. (ร่าง) พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ...
3. (ร่าง) พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ...
4. (ร่าง) พระราชบัญญัติองค์การจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ...
5. (ร่าง) พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ...

รายชื่อกฎหมายที่บัญญัติขึ้นใหม่

1. (ร่าง) พระราชบัญญัติคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ.
 2. (ร่าง) พระราชบัญญัติว่าด้วยการส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัลแห่งชาติ พ.ศ.
 3. (ร่าง) พระราชบัญญัติกองทุนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ.
- ขณะนี้ ร่างทั้งสาม ถูกรวมกันเป็น “ร่างพระราชบัญญัติ การพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ.”**
4. (ร่าง) พระราชบัญญัติว่าด้วยการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ พ.ศ. ...
 5. (ร่าง) พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ...

กำหนดนโยบาย

องค์กรที่ทำหน้าที่ปฏิบัติ

1. รว. DE/ปลัดกระทรวง เป็นประธานกรรมการรายสาขา
2. ผอ. หน่วยงานปฏิบัติต่างๆ เข้าร่วมเป็นกรรมการแต่ละสาขา ตาม “Assignment Matrix”
3. ตั้งให้หน่วยงานปฏิบัติเป็นสำนักงานเลขานุการของกรรมการสาขา
4. ทุกกรรมการมีผู้ทรงคุณวุฒิจากภาคเอกชนและภาครัฐ

หมายเหตุ: ปรับตาม (ร่าง) พรบ. การพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ฉบับปรับปรุงเมื่อวันที่

เป้าหมายหน้าที่ของคณะกรรมการเฉพาะเรื่อง

Hard Infras

กำกับดูแลด้านการพัฒนาและใช้โครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีดิจิทัล และการกำหนดหลักเกณฑ์การจัดการใช้ทรัพยากร รวมถึงการให้ทรัพยากรที่ใช้อยู่ในเทคโนโลยีดิจิทัล และโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุด คุ่มค่าได้มาตรฐาน และเกิดความต่อเนื่องในการให้บริการ และประชาชนสามารถเข้าถึงบริการได้อย่างทั่วถึงในอัตราค่าบริการที่เป็นธรรม

Service Infras

กำกับดูแลด้านการส่งเสริมและพัฒนาระบบการให้บริการหรือแอปพลิเคชันด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อเป็นเครื่องมือให้แก่หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ในการพัฒนาประสิทธิภาพและคุณภาพการให้บริการ การประกอบกิจการ และการดำเนินชีวิต และเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการประชาชน ด้วยการอำนวยความสะดวกและลดความเหลื่อมล้ำในการรับบริการจากภาครัฐ โดยใช้มาตรฐานด้านเทคโนโลยีที่มีความสอดคล้องและทำงานร่วมกันได้

Soft Infras

กำกับดูแลด้านการส่งเสริมให้เกิดมาตรฐานหรือกฎเกณฑ์ในการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลที่สอดคล้องกัน เพื่อให้การทำงานระหว่างระบบสามารถทำงานเชื่อมโยงกันได้อย่างมีความมั่นคงปลอดภัย อยู่ในสภาพพร้อมใช้และทำให้ระบบหรือการให้บริการมีความน่าเชื่อถือ ส่งเสริมให้เกิดการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์และพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ เพื่อรองรับการพัฒนาประเทศในด้านต่างๆ ทั้งทางการเงิน การค้า การนำเข้าส่งออก รวมทั้งการบริการประชาชนของภาครัฐ

Digital Economy Promotion

ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาให้เกิดอุตสาหกรรมและนวัตกรรมด้านเทคโนโลยีดิจิทัล และการสร้างสรรค์และเผยแพร่ผลงานด้านต่าง ๆ ที่จะนำไปสู่การพัฒนาดิจิทัล เพื่อเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งสนับสนุนให้มีการลงทุนหรือการร่วมทุนระหว่างรัฐและเอกชน เพื่อขับเคลื่อนและรองรับเศรษฐกิจดิจิทัล และพัฒนาและเตรียมพร้อมของบุคลากรด้านเทคโนโลยีดิจิทัลของประเทศให้เหมาะสมและเพียงพอต่อความต้องการในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลไปใช้เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

Digital Society

กำกับดูแลและส่งเสริมการผลิตและพัฒนากำลังคนให้เกิดความพร้อมและความรู้ด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ส่งเสริมและพัฒนาให้หน่วยงานของรัฐและเอกชนใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคม สร้างความตระหนักและรู้เท่าทันสื่อสารสนเทศ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงบริการที่จำเป็นต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ส่งเสริมและพัฒนาคลังข้อมูล ฐานข้อมูลดิจิทัล และการบริหารจัดการความรู้ รวมทั้งส่งเสริมเพื่อให้มีระบบการให้บริการห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ที่ทันสมัย และแนวทางการตรวจหาและแก้ไขข้อมูลที่ผิดพลาดที่ปรากฏในฐานข้อมูลดิจิทัล

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (ร่าง) พรบ. การพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ฉบับปรับปรุงเมื่อวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘
ร่างนี้ยังเป็นงานระหว่างทำ ห้ามนำไปอ้างอิง

เป้าหมายของกรอบยุทธศาสตร์เศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล

1. ประเทศไทยมีโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล ที่ทันสมัยมีขนาดเพียงพอและมีค่าบริการไม่สูงกว่าประเทศอื่นในภูมิภาค
2. เทคโนโลยีดิจิทัล เป็นเครื่องมือสำคัญในการยกระดับคุณภาพชีวิต และการเข้าถึงบริการสาธารณะของประชาชนทุกคน ทุกกลุ่ม ทุกท้องถิ่น อย่างทั่วถึงและเท่าเทียม
3. สร้างผู้ประกอบการและธุรกิจดิจิทัลให้เป็นกำลังสำคัญในการสร้างผลิตภาพ (Productivity) ของประเทศ
4. สร้างขีดความสามารถในการแข่งขันทางธุรกิจโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อประโยชน์สูงสุดของประเทศ
5. สร้างความมั่นใจให้กับผู้ใช้และผู้ทำงานในระบบเศรษฐกิจดิจิทัล
6. มีการพัฒนากำลังคน การวิจัย พัฒนา และนวัตกรรมรวมทั้งระบบการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านเทคโนโลยีดิจิทัล
7. ประเทศไทยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการลงทุนและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล
8. สร้างความพร้อมด้านไอซีทีโดยรวมของประเทศไทยเพื่อยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันระหว่างประเทศ

ตัวอย่างเป้าหมายในปี พ.ศ. ๒๕๖๐

- เครือข่าย Broadband ถึง ๖๐%
- ใช้โทรศัพท์มือถือได้ทั่วถึง
- ถึงทุกโรงเรียน/สถานีนามัย ๑๐๐%
- ผู้ประกอบการใช้ ICT ถึง ๓๐%
- เลิกถ่ายสำเนาบัตรประชาชน เมื่อติดต่อกับภาครัฐด้วยตนเอง
- บริการประชาชนผ่านระบบออนไลน์ ได้กว่า ๑๐๐ เรื่อง
- ติดต่อกับภาครัฐจุดเดียวได้บริการหลายชนิด
- ประชาชนเดินทางสะดวก เพราะใช้ตัวร่วมกับบริการขนส่งมวลชนทุกชนิด
- ฯลฯ

แนวทางการขับเคลื่อน

การพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

โครงสร้างพื้นฐานด้านกายภาพ

บรอดแบนด์แห่งชาติ

ศูนย์ข้อมูล

วงจรรีเลย์ระหว่างประเทศ

National Broadcast

การสื่อสารผ่านดาวเทียม

การจัดการความถี่คลื่นวิทยุ

โครงสร้างพื้นฐานด้านการบริการ

รัฐบาลดิจิทัล

แพลตฟอร์มการบริการ

นวัตกรรมบริการข้อมูล

ลोजิสติกส์อิเล็กทรอนิกส์

โครงสร้างพื้นฐานด้านมาตรฐาน

การอำนวยความสะดวก

CERT Readiness

กฎหมาย

ทำเนียบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์

ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล

การส่งเสริมการค้าผ่านสื่อดิจิทัล

การส่งเสริมธุรกิจเกิดใหม่ด้านดิจิทัล

นวัตกรรมดิจิทัล

สื่อสาระดิจิทัล

ส่งเสริมการพัฒนาสังคมดิจิทัล

การเรียนรู้ตลอดชีวิต

หอจดหมายเหตุ/ห้องสมุดดิจิทัล

การรู้เท่าทันสื่อ

การออกแบบเพื่อทุกคน

สำนักงานเลขาธิการ

ศูนย์การเรียนรู้การบริหารโครงการ

ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการบริการ (Service Infrastructure)

รัฐบาลดิจิทัล

- ปรับปรุงบริการภาครัฐไปสู่ Smart Service ที่ประชาชนสามารถ ขอรับบริการโดยไม่จำเป็นต้องยื่นสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนหรือ สำเนาทะเบียนบ้าน
- ใช้ประโยชน์จากเลขประจำตัวประชาชน 13 หลักหรือบัตร Smart Card โดยข้อมูลบุคคลที่เกี่ยวข้องจะถูกบันทึกลงแบบฟอร์มขอ ใช้บริการเพื่อลดการกรอกแบบฟอร์มกระดาษอีกด้วย
- ลดเวลาในการรับบริการของประชาชน

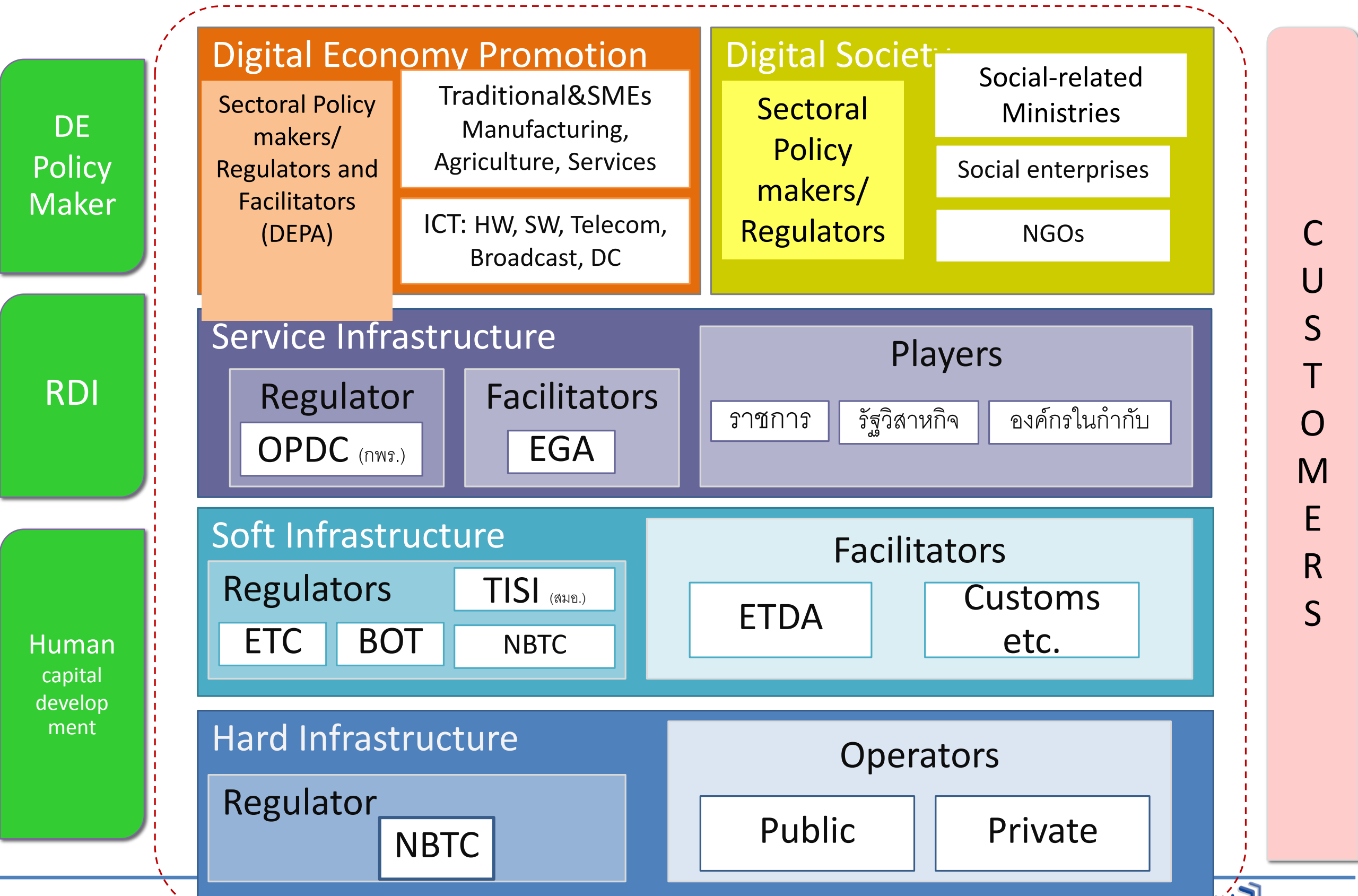
แพลตฟอร์มการบริการ

- มีแพลตฟอร์มการให้บริการ (Service Platform) พื้นฐานเช่น บริการแปลภาษา บริการเชื่อมโยงข้อมูลผ่าน API เพื่อรองรับการสร้างบริการรูปแบบใหม่ในด้านที่สำคัญเร่งด่วน เช่น e-Commerce e-Logistics การท่องเที่ยว และบริการสาธารณสุขสำหรับประชาชน รวมทั้งการบริการข้อมูลสารสนเทศสำหรับชุมชน เป็นต้น

นวัตกรรมบริการข้อมูล

- ส่งเสริมให้หน่วยงานภาครัฐ เปิดเผย จัดเก็บ และแลกเปลี่ยนข้อมูลภาครัฐ ตามมาตรฐาน Open Data เพื่ออำนวยความสะดวกในการเชื่อมโยงข้อมูลผ่าน API และนำมาซึ่งการพัฒนาสินค้าและบริการรูปแบบใหม่ เชิงนวัตกรรม จากภาครัฐและเอกชน

DE Ecosystem (Example)

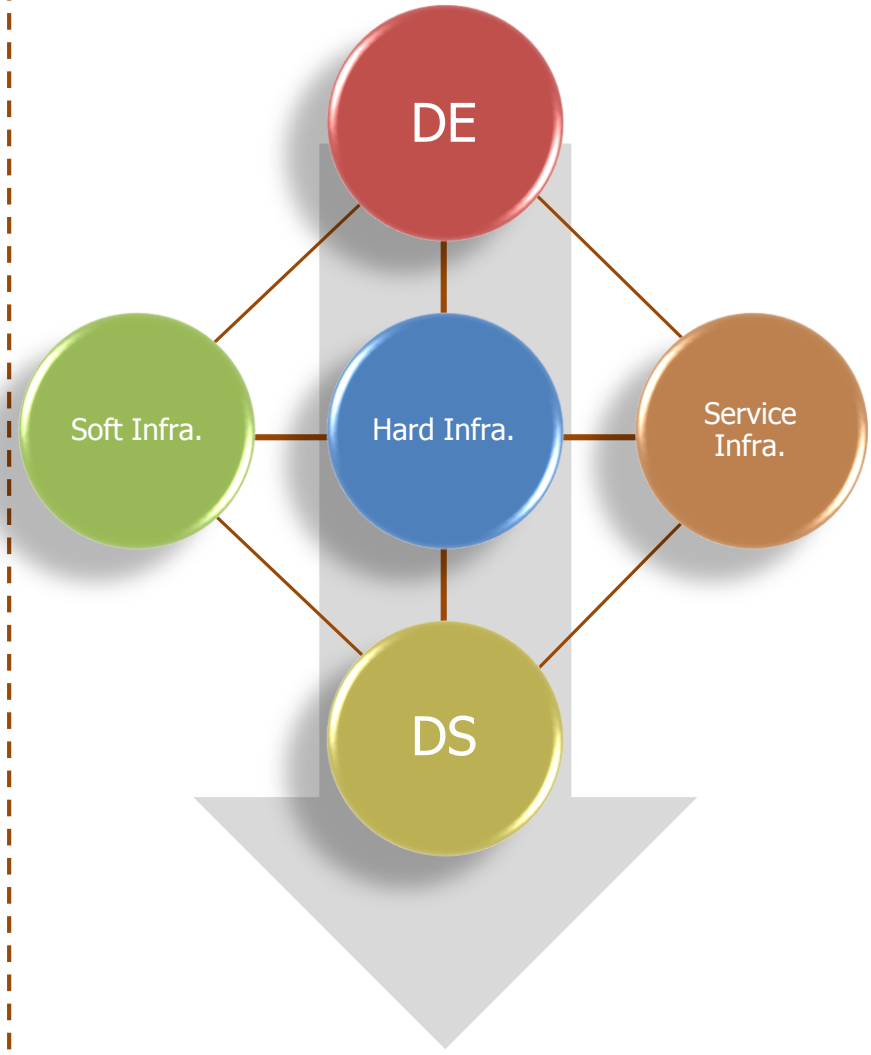
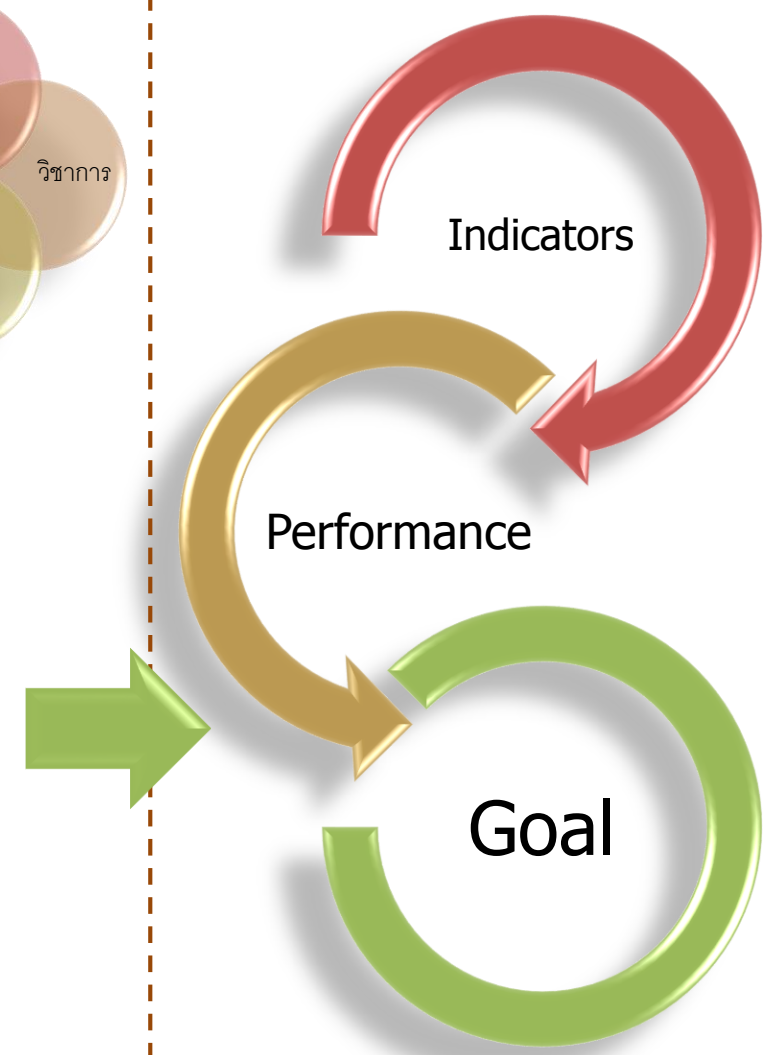
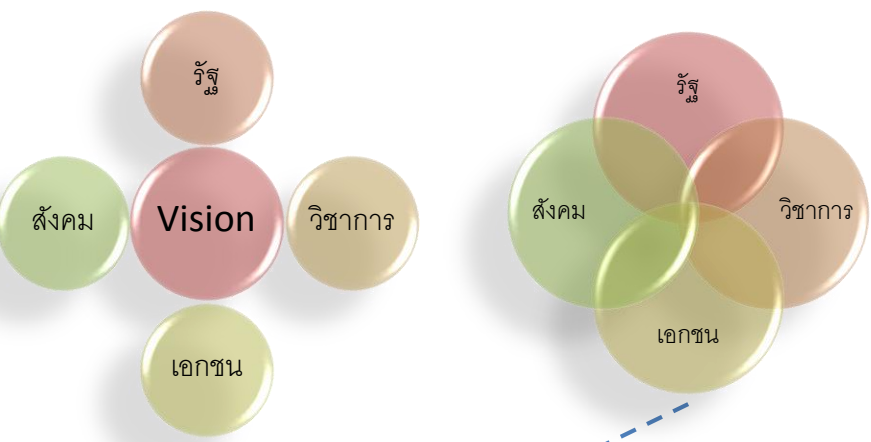
ประเด็นเกี่ยวกับการใช้ ICT ในภาครัฐ
และบทบาทของภาครัฐในการขับเคลื่อนการพัฒนา ICT
ถูกระบุในกรอบนโยบายและแผน ICT ทุกฉบับ

อะไรที่ต่างไปใน DE

การระดมความเห็นของ Stakeholders

การกำหนดเป้าหมายที่เป็นรูปธรรม

การระดมความคิดเห็น รายยุทธศาสตร์ 5 ด้าน

Emerging Themes

- Data
- Network
- Workforce
- HRD

การสนับสนุนการวางแผน DE ด้วยการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วม
Backup ด้วยการศึกษารายยุทธศาสตร์ 5 ด้าน (โดยทีม Secretariat)

Thank You
kasititorn@nstda.or.th

Source: <http://www.funlava.com/>